

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint	Mester (MA) magister	Tagozat	Nappali Денна	Tanév/félév	2023-2024 II
Ступінь вищої освіти		Форма навчання		Навчальний рік/семестр	

Tárgyleírás (sillabusz)

Силабус

A tantárgy címe	A nyelvpolitika elmélete és gyakorlata
Назва навчальної дисципліни	Теорія і практика мовної політики
Tanszék	Filológia Tanszék, Magyar Tanszéki Csoport
Кафедра	Кафедра Філології, Угорська філологія
Képzési program	035 «Filológia» (035.07 Magyar nyelv és irodalom)
Освітня програма	035 «Філологія» (035.07 Угорська мова та література)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus (kötelező vagy választható): kötelező Kreditérték: 4 (120 óra) Előadás: 20 Szeminárium/gyakorlat: 16 Laboratóriumi munka: 0 Önálló munka: 84
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Кредитів ECTS: 4 (120 годин) Лекції: 20 Семінарські/практичні заняття: 16 Лабораторні заняття: 0 Самостійна робота: 84
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím)	Prof. Csernicskó István csernicsko.istvan@kmf.org.ua
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Черничко Степан Степанович, професор csernicsko.istvan@kmf.org.ua
A tantárgy előkövetelményei	Általános nyelvészet
Пререквізити навчальної дисципліни	Загальне мовознавство

A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei

Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни

Célja: A nyelvpolitika elmélete és gyakorlata című tantárgy célja, hogy bemutassa a nyelvek kölcsönhatásának nem nyelvrendszeretani vonatkozásait, társadalmi háttérét és feltételeit.

Метою курсу "Теорія і практика мовної політики" є ознайомлення з нелінгвістичними аспектами, соціальним контекстом та умовами мовної взаємодії.

Feladatai: Hogy a hallgatók megismerkedjenek az alábbiakkal: Nyelvpolitika fogalma és hatóköre. A mai ukrán és magyar nyelvpolitika. A szabályozás, szabályozhatóság kérdései. A kisebbségi nyelvhasználat jogai és lehetőségei. Nyelvtörvények különböző államokban.

Завдання: ознайомити студентів з: Поняттям та сферою мовної політики. Мовна політика в Україні та Угорщині сьогодні. Поняття, визначення та сфера застосування сучасної мовної політики. Права та можливості використання мов національних меншин. Мовне законодавство в різних країнах.

Kialakítandó kompetenciák/Компетенції:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-1 - Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-2 - Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-3 - Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-4 - Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-7 - Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК-1 - Здатність вільно орієнтуватися в різних проблемах угорського мовознавства, у лінгвістичних напрямках і школах.

ФК-3 - Здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки.

ФК-5 - Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній сфері філологічних досліджень.

ФК-13 - Здатність розробляти навчально-методичне забезпечення занять з філологічних дисциплін; використовувати сучасні інформаційні технології у практиці викладання.

ФК-15 - Здатність використовувати іншомовні інформаційні ресурси в організації науково-дослідної діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН-1 - Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН-2 - Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації..

ПРН-4 - Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН-13 - Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну точку зору на них як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

Főbb témakörök / Основна тематика

A nyelvpolitika elméleti kérdései, főbb fogalmainak definiálása

A nyelvpolitika fogalma. A nyelvpolitikai és a nyelvi tervezés

A nyelvpolitika típusai.

Nyelvpolitika és nyelvi ideológiák. A nyelvi ideológiák céljai.

	<p>A nyelvpolitika szintjei és aktorai. A nyelvi jogok. A nyelvi emberi jogok. Nyelv, oktatás és politika összefüggései A nyelvek státusza. Államnyelvek, hivatalos nyelvek. Kisebbségi nyelvek. A nyelvpolitika és a nyelvi identitás. Az ukrainai nyelvpolitika sajátosságai. A kárpátaljai magyarok nyelvpolitikai helyzete A mai Ukrajna nyelvpolitikája. Ukrajnai nyelvi helyzet és annak kihívásai. Az ukrán nyelvpolitika szereplői A magyar nyelv nyelvpolitikai helyzete. A magyar nyelvpolitika története. A magyar nyelv Ukrajnában. Nyelvpolitika Kárpátalján. A helyi nyelvpolitika korszakai. Az ukrán nyelv helyzete Kárpátalján. A magyar nyelv helyzete Kárpátalján. A nyelvpolitika és a verbális repertoár. Az EU nyelvpolitikája. A nyelvpolitika gyakorlata és eszköztára. A nyelvpolitika határai. A nem állami nyelvpolitika. Vállalati nyelvpolitika.</p>
<p>A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>A tantárgy beszámolóval zárul. A gyakorlati munkák során megszerezhető maximálisan 50 pont. A beszámolón megszerezhető 50 pont. Курс завершується заліком. До 50 балів студенти накопичують на семінарських заняттях, 50 балів на заліку.</p>
<p>A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічна та програмна забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>A tantárgyhoz kapcsolódó online felület: Google Classroom:</p>
<p>A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Crystal, David, A nyelv enciklopédiája. Bp., 2003. 359–470. Csernicskó István – Fedinec Csilla 2014. Наш місцевий Вавилон. Історія мовної політики на території Закарпаття у першій половині ХХ століття (до 1944 року). Ужгород: Поліграфцентр «Ліра» Csernicskó István – Ferenc Viktória 2014. Hegemonic, regional, minority and language policy in Subcarpathia: a historical overview and the present-day situation. Nationalities Papers 42(3): 399–425. Csernicskó István – Laihonen, Petteri 2015. Hybrid practices meet nation-state language policies: Transcarpathia in the twentieth century and today. Multilingua. DOI: 10.1515/multi-2014-0073. Csernicskó István 2013. Államok, nyelvek, államnyelvek. Nyelvpolitika a mai Kárpátalja területén (1867–2010). Budapest: Gondolat Kiadó. Szépe György–Derényi András (szerk.): Nyelv, hatalom, egyenlőség. Nyelvpolitika írások. Egyetemi Könyvtár c. sorozat, Corvina Kiadó, Budapest. 1999.</p>